

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Karácsonyra sürgősen szerezzé be a minden háztartásban nélkülözhetetlen

Kandia

Tunkmassa és Prinzess főző-csokoládét. A legfinomabb tortafédő. A legjobb főzőcsokoládé. Használati utasítás mellékelve. Cukrászok által különösen kedvelt nyersanyag. **Mindenütt kapható!**

Határozottan javulás várható

most már a vasúti forgalom körül. A fékezők most már nagyszerűen el fogják látni a kalauzi teendőket, a fékezői szolgálatot önmagától bonyolódik le, összeütközések egyáltalán nem lesznek, sőt a vagonjavító műhelyekben előfordult visszaélések is egy csapásra orvoslást nyernek. Allítólag — de ez még nem biztos — az összes vonatok egyformán lesznek futva. Tényleg futva. A személyvonatok is. És mindezt egy egyszerű párszavas rendelettel sikerült elérni, mely kiegészíti azt a néhány hónap előtt megjelent utasítást, hogy a női tisztviselőknek kizárólag egyformán szabott fekete ruhát szabad a szolgálatban viselniük. Az új rendelet bizonyára a szenzáció erejével hat nemcsak az érdekelt tisztviselők, hanem a nagyközönség körében is. Ezen túl ugyanis a felettes tisztviselőknek nem szabad jó napot kívánni, hanem szerencsésnek kell tartani mindenki, hogy felebbvalóját üdvözölheti. Sem több, sem kevesebb. Csak azt nem tudjuk, vajjon azért nem szabad jó napot kívánni, mert ebből gúnyt lehetne kiolvasni, vagy pedig sértő a felebbvalóra, ha alantasa mer valami kívánságot hangoztatni, ha mindjárt nem is a maga részére. Jó, hogy az a rendelet megjelent, mert így legalább rendeltileg szabályozták a tisztviselők szerencsését. És más szerencsésére egyelőre úgy sem igen van kilátásuk, mint hogy alázatosan üdvözölhetik felebbvalóikat.

***

A politikai helyzet jellemzése

nem történhetett volna frappánsabb és találobb módon, mint Bratiannu Vintilla egy párszavas közbeszólásával a parlament legutóbbi ülésén. A pénzügyminiszter ugyanis arra a kérdésre, hogy mire alapítja a kormány tartós uralmát, egyszerűen azt felelte, hogy az ellenzék gyengeségére. Óras beszédben nem tudta volna megindokolni a liberális párt nagy hatalmát, mint ezzel a pár szóval. Mert tényleg az ellenzék gyengeségére alapítja a kormány uralmát és tényleg az ellenzék egyenlenségére, az egymás között való megegyezés lehetetlensége biztosítja a liberálisoknak a kormányhatalmat. Ebben az egy mondatban azonban valami önbeismerés-féle is van. Mert Bratiannu nem azt mondotta, hogy a jó kormányzás és az uralkodó és nemzet bizalma biztosítja számukra a hatalmat. Őszintén beismerte, hogy az ellenzék gyengesége az ő erősségük. Ez pedig nem azt jelenti, hogy a kormány erős, hanem csupán annyit, hogy gyengesége jobban szervezett, mint az ellenzéké.

A józsefvárosi nagy tűz oka valószínűleg véletlenség volt

— Több millióra menő kár. — Az üzleti könyveket sikerült megmenteni —

Temesvár, december 7.

Elsőnek jelentette a Déli Hírlap, hogy a Kossuth Lajos-utca 11-13 számú házban, amely Hochstrasser dr. nagykikindai ügyvéd tulajdonát képezi, hatalmas tűz ütött ki, amely teljesen elhamvasztotta a Grünwald és Spitzer borkereskedő cég hatalmas áruraktárát. A tűz átterjedt a pincére is, és az ott felhalmozott bóraru szintén a lángok martaléka lett.

Szombaton délután volt

a tűzvizsgálat

amelyen részt vettek Bradescu Virgil vezetőügyész, Suciú Adrian főmérnök, Biste Leo tűzoltóparancsnok, akinek érdeme, hogy a tűz nem terjedt ki az egész épület-tömbre, Radoi Milivoj műszaki tisztviselő, a villanyigazgatóság kiküldöttje és Batin Janos józsefvárosi rendőrfőnök. A bizottság megállapította, hogy a tüzet semmi esetre sem okozhatta rövidzárlat, Bradescu Virgil vezetőügyész, a következőket mondta:

— Valószínűnek tartom, hogy a tűz ez üzlethelyiségben elhelyezett kályhából keletkezett,

hogy mikép és milyen módon azt nehéz lenne megállapítani, talán este záras után nem oltották el a tüzet, talán egy kipattanó szikra gyújtotta

meg a száraz bóraru. Csodálom ellenben, hogy olyan kis helyiségben, mint a Grünwald és Spitzerké olykép állították fel a kályhákat, mint ahogy azokat tegnap láttam. A kár mérhetetlen nagy. Sokkal több, mint amennyire az egész üzlet biztosítva volt. Tudtommal az üzlet négy és félmillió lei erejéig az Adria és a Fonciere biztosítóknál volt biztosítva. Az a nézetem, hogy a tüzet

véletlenség okozta.

Biste Leo tűzoltóparancsnoknak hasonló a véleménye a tűz keletkezéséről.

Batin józsefvárosi rendőrfőnök, aki a tűz kitörése után néhány perccel már a helyszínén volt, a következőket mondotta:

— Magát az üzletet már nem lehetett megmenteni, mert a bóraru és a sok krém, lakk és egyéb fényesítő mind egyszerre lángot fogtak és a tűz másodpercek alatt az egész üzletet lángba borította. A Wertheim kassza sértetlen maradt és az üzleti könyveket

sikerült megmenteni,

amelyek most a józsefvárosi kerületi rendőrségen vannak letétbe helyezve. Tekintettel arra, hogy semmiféle leltár nem áll rendelkezésünkre, a tulajdonosok bemondása alapján igyekezzünk a kárösszeg nagyságát megállapítani.

velővel harmincöt leibe, mikor ugyanazt az adagot másutt huszonkét leiert adják?

Csupa olyan kérdések, amelyekre mi szegény földi halandók nem igen tudunk megfelelni. Mi csak azt tudjuk, hogy egy kiló marháhus ára ma harminckét lei, amiből bőven kifutja az öt adag lábas rostélyos, tehát százötven leit kap érte a kávé, a kiadása pedig az étel elkészítéséhez szükségelt minden hozzávalóval együtt nem lehet több, mint negyven lei. A hus ára harminckettő, tehát itt is kerék száz százalékon felüli a jövedelem. Nem lehet elfogadni azt az indokolást, hogy aki kávéházban vacsorázik, az lukszust üz, mert bizony csak a közepes keresetű ember szorul rá a kávéházi vacsorára, aki bírja az háztartást vezet.

Térjünk át egy szebb fejezetre, a a bárókra, mert ebből a fajtaból adott a jó Isten eleget. Ezekben szembeütően magas árakat számítanak a borokért. Egy üveg bor, ami a kávéházban még százhatvan leiert lett számolva, itt már kettőszáznegyvenbe kerül a feketekávé, amelynek normális ára, a tizenkét lei, is túl magas, itt husz leibe kerül. Ezt az óriási drágaságot nem lehet azzal indokolni, hogy ingyen műsort nyújtanak érte. Ha nem fizetődik ki a műsor tartása rendes drága kávéházi áron, ugy a közönség bórere nem méltóztassanak nagylelkűek lenni, mert a műsort mégis csak a közönség zsebe érzi meg.

Trágárságok ostyában

vagy

a mozcenzura szigorítása

Budapest, december 7.

A magyar nemzetgyűlésen a költségvetés tárgyalása kapcsán Láng Lajos a fiatalok büntözése elleni védekezésről beszélt. Én tizennygy év óta nem voltam színházban, — mondotta, — mert a pénzemért nem engedem magam trágárságokkal traktálni.

Berky Gyula: Ebben nem értünk egyet, mert olyan darabokat is adnak, amelyek diszére válnak a magyar nemzetnek.

Láng János: A színház, a mozi és a ponyvaregény megrontja a gyermekeket. Az állam ez ellen nem védekezik kellőképpen. A szindarabok erősen, 95 százalékban, a mozik ugyanilyen arányban, a ponyvaregények 100 százalékban megmetyelzik a gyermekek lelkét. Azt mondták, hogyha jobban cenzurázzák a mozit, nem lesz közönség. Ugyanigy van a színháznál is.

F. Szabó Géza: Pesten szenzáció kell, e nélkül nincsen semmi.

Láng János: Érzékcsiklandozó disznóságokat, trágárságokat adnak be ostyában!

Felkiáltások: Nem is ostyában!

Láng János: Kéri az igazságügyminisztert, beszélje meg a belügyminiszterrel, hogy jobban cenzurázzák a mozit és színházat.

Peidl Gyula: Mert a cenzurából sohasem elég ugy-e?

Láng János: A cenzurát ne fogatlan oroszlanokra bízzák, akiket esetleg egy fiatal színész levelez a lábukról.

Miért drágább minden

a kávéházakban és bárókban?

Temesvár, december 7.

Jámbor embertársam, ha a sors mostoha szeszélye folytán véletlenül bevetődsz valamelyik ragyogó temesvári kávéházba, meglepetéssel kell tapasztalnod hogy dacára minden főpolgármesteri intézkedésnek, árleszorításnak és akcióknak, ott olyan hatalmas árakat rajzolgat számládra a jólfésült főúr, hogy elmegy az étvágyad minden további kávéházi látogatástól.

Nem vagyok számtantudós, nem foglalkozom lehező és lehetetlen számtantételek megoldásával, de a kávéházak tulmagas és drága árai irónt diktáltak a kezembe és számolni kezdtem. Nagy művészet ezeknek a boldog uraknak a számtantudományán rést ütni, de megkísérlem.

Egy apró, nagy tőveget igénylő kávéhoz való kalacs ára öt lei. Ez a kis sütemény sulyra nézve nem nyom

többet hét dekanál. A nullás liszt tizenhét lei, ehhez a kis süteményhez maximum egy lei ára liszt szükségeltetik, tojás, sütés, víz és személyzeti kiadás felemészt még egy lei és ötven banit darabonként. Tisztelettel kérdezük, miért kel netto százhusz százalékot keresni ezen a tömegcikken, amelyből naponta átlag ötszáz darab kél el?!.. Miért kerül egy torta tizen-negy leibe, amikor ugyanaz a temesvári cukrászokban hét és kilenc leibe kerül? Miért kell egy teáért tizenhat leit fizetnem, amikor a cukrászda tiz leivel méri? A hat leies differenciákat nem lehet a pincérek százalékának a rovására írni! Menjünk tovább! Az esti étlapon, — mert meleg ételek felszolgálására is nyertek engedélyt, — a legolcsóbb husétel, főzelék feltéttel, harmincöt lei, amikor bármelyik vendéglő huszonkét leiert szolgálja fel. Miért kerül egy vese

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2-37-5, Párisban 11-85

Temesvári magánforgalom december 5-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 218, angol font 1060, francia frank 8-50, svájci frank 42-10, líra 8.82, sokol 6-48, dinár 3-88, magyar korona 3-22, osztrák, silling 30.—

Választási jelvények használata tilos lesz

Bukarest, december 5.

A szenátus ama bizottsága, amely a választójogi törvényjavaslatot előkészíti, illetve felülvizsgálja, Bratianu lonel miniszterelnök elnöke mellett ülést tartott. Érdekes a bizottság ama határozata, hogy az új választójogi törvény nem engedi meg a különböző választási jelvények használatát, mint például a kasza, sarló, kereszt használatát. A jövőben az egyes pártok lajstromai csupán számokkal jelölhetők meg. Megállapodott a bizottság abban is, hogy az a jelölt, akire a leadott szavazatok hatvan százaléka esett, az tekintendő megválasztott képviselőnek. Abban az esetben, ha egy jelölt sem kapta meg a szavazatok hatvan százalékát, a mandátumok a leadott szavazatok arányában a különböző listák között fognak megoszni.

Hat szolgálati főnöke

lesz Temesvár tiszviselői karának

Temesvár, december 7.

Az új közigazgatási törvény értelmében a városi hivatalok lényeges átszervezést nyernek. Az új beosztás és az egyes ügyosztályok elnevezése megváltozik, hogy vajjon az eddig bevált és kipróbált közigazgatás javára-e, az majd később lesz megállapítható. A temesvári városi tisztikar hat osztályba fog tömörülni és mindegyik élén egy szolgálati főnök, sőt de szerviciu fog állani, akik az ügyosztályt irányítják és annak munkásságáról a tanácsnak előterjesztést tesznek. Temesvár jelenlegi tisztikarából a szolgálati főnökök a következők lesznek: Heim Ernő dr., Prostean Oktáv dr., Biraescu György, Zrinyi Sándor, Disela Pál és Tóth Ferenc. A főjegyzői állást betöltő Sagovici Sámuel dr. hivatalos címe szintén megváltozik.

A mehalai fehérasszony gyengébbnek bizonyult

Temesvár, december 5.

Az eset színhelye egy csendes utca a Mehalában. Abban az utcában lakik Reif Karolyné háztulajdonosnő. Reif Karolyné hosszú időn keresztül vette a tejet Kiss Anna majorosnőtől. Pár hét előbb azonban úgy tűnt fel neki, mintha a tej vizezve lenne és azért felmondott Kis Annának. A majorosné mérgeződött és valahányszor Reifék háza előtt elhaladt, mindig bekialtott az udvarra:

— Itt lakik az az asszony, akinek nem jó az én tejem.

Ebből a bekiabálásból Kiss Anna valóságos rendszert csinált a szomszédok multságára, akik naponta rendszeren az utcán lesték, hogy mikor hangzik el a csatakiáltás.

Reif Karolyné megunt a gunyolódást és bosszút forralt. Egy rongyot belemártott fekete festékbe és az utcaajtó mellett állva várta Kiss Annát. Ez meg is jelent és elkialtott magát:

— Itt lakik az az asszony, akinek nem jó az én tejem!

Ebben a szempillantásban kicsapódott az utcaajtó és Reifné a festékes ronggyal végigtörölte Kiss Anna arcán. Ez sem volt rest, felemelte tejes kannáját és annak tartalmát Reifné arcába öntötte. Az egyik asszony fekete volt, akár egy szerezsen, a másik fehér, mintha bemeszelték volna. A szomszédok előfutottak és éjtelen rohajra fakadtak. Ettől a fekete és a fehér asszony még jobban nekibőszült és ütni-verní kezdtek egymást mindaddig, amíg győztek szusszal. Kiss Anna bizonyult gyengébbnek, mert a mentők szállították háza s az orvosi látélet szerint két hétig nyomja majd az ágyat.

Nem csinálnak konkurrenciát

egymásnak a hivatásos kéregetők

Temesvár, december 6.

A külvárosi nyomor, a szomorúság, gond és bánat, rongyos ruha és mezítelen lábak tegnap, tegnapielőtt, ma, holnap és ezután mindennap úgy uzsona időtjárt bemelegszkednek a Lloyd-sor fényesre kikészített kávéházaiba. Amióta az aranyos őszutói napsugár elbucszott tőlünk és a fehér hótakaró készíti a szegénység útját, rendkívüli vendégek látogatják a meleg kávéházi helyiségeket.

Harmincöt év körüli asszony áll meg az asztal előtt. Kezében fehér ivet tart. Ennek az asszonynak valószínűleg előjogai vannak, mert már akkor kéregetett, amikor még a gondtalan napsugár táncolt fel és alá a nagy ablakablakon. Intelligensen csinálja a dolgát. Nem a kalapját tartja oda az ember elé, hanem ivet készít, pár meleg sor mered a szemed elé a fehér, gyűrött papír legtetejéről. Igaz, majd elfelejtetem, az arca gyönnörű szépen van kipárnázva, pirosítóval. Olcsó faluvégi pirosító, de mégis pirosító. Istenem kéregetésből nem telhet francia gyártmányokra. Oda nyújtja az ivet. Elégé kihívó tekintettel méri végig az embert. Hivatása könyöradománygyűjtő. Ebből él. Csak úgy véletlenségből jutnak eszembe a munkasasszonyok, akik kora reggel sietik végig a nagy utat a sok különféle gyárba. Miért kéreget ez az asszony? Talán a rendőrség meg tudná mondani Valószínűleg nyilván tartja. Nem adtam neki.

Sumarszka Mária mártiriomsága

Temesvár, december 5.

Szeretem az éjszakát. Szeretem, mert borongós, mint a lelkem. Némi kór a felhőrojtok mögül kikanakáló hold bevilágítja az utak sötétjét, az utca sarkon túl pedig ráborul a hideg decemberi éj és feketére rajzolja a jólét palotáit. Én is jókedvű kacajra fakadok, ha vércseppek gurulnak alá szívem faláról; redős az arcom talán akkor, amikor belülről a lelkem örömtáncot lejt. Mindegy! Az emberek nem kérnek, ne is kutasák! Sablon, mindennapos egyszeregy az élet! Nekem nem!

A szeles decemberi sötét órák kóborló szegénye, tegnap kórutra indultam. Van egy jó pajtásom, ő az élet eltévedteit, a gonoszait hajszolja. Sassu detektív. Én vele szimatoltam. Dicsérem kellene, mert megérdemli, szerény munkása a társadalomnak. Sosem fáradt, mindig talpon van. Valahol a külvárosi utcákat jártuk. A Szilágyi utcán tul vagyunk; a józsefvárosi plébánia templom órája busan kongaja a három órát. Sassu kedvtelenül ballag mellettem:

— Pechünk van ma, miker lesz reggel?!

De egyszerre mintha sötét árnyék rajzolódott volna a megfagyott hókristályokra. Felfigyeltem. Az árnyék megállt.

— Az egy nő — szólal meg Sassu — csak nem akar ez is gyereket eltenni láb alól? Veszélyes ez a környék.

Banaszemű, harminc év körüli asszony, bágyadt, fáradt tekintete farkasszemet néz a két éjjeli vándorral:

— Uraim, nem bírom tovább — könyeken át zokog az asszony hangja, — mondják meg legalább, hol vagyok?

Tört németiséggel beszélt. Jobban szemügyre vettem, a bánatos hold belefényelt a szőke asszonyka arcába. Ez a barnaszemű villogó tekintet, a szőke haj és a bágyadt fáradt arcon az energiák arcvonások megállás

Jólöltözött görnyedthátú bácsika a második vendégem. Nagyszerűen van kiöltözve. Kifogastalan tükörkép. Sok-sok vendég megirigyelheti, aki az urhatnámot játsza a kávéházban. Azt hiszem ennek az öregnek jól megy a sora!

— Gazdag ember — sugja a fülembe Miska pincér — csak úgy mániából gyűjt. Háza is van.

Szóba akartam elegyedni vele. Az öreg nem volt erre hajlandó. Arra a kérdésre, hogy adok e, kinéztem az utcára. Egy nagyon csinos lány kádkált éppen be felszennel a kávéházba. Ez többet ért!

Fehérhaju aggastyán a következő látogató. Szemből leritt az ehs-g. Alázatos volt. Könyörgő, nema tekintettel tartotta a kalapját az emberek szíve elé. Ennek kellett a koldulás, mert nincs kenyérre valója. Kapott mindent.

Egy vézna, félkezű gyereket a főpincér ebben a pillanatban parancsolt ki a kávéházból. Ez a hiányzó bal karja a mestersége. Künn az ajtó előtt várakozik reá részeges apja és valamelyik józsefvárosi butikban közösen snapszozzák el a napi kereménnyel.

Jönnek sokan, katonás sorrendben. Itt nincs konkurrencia. Szépen megvárják, amíg az egyik végzett egy asztalsorral, azután kezdi meg a turát a másik.

Istenem vegre egy társadalmi osztály, amely összhangban működik.

parancsoltak. Sassuban felébredt a rendőr, bennem az újságíró.

Hátha mégis akadt valami? Egyikünk sem szólt egy szót. És szólt a szomorú asszony:

— Szeretem. Ez hozott ide. Sumarszka Mária a nevem. Apám Kielcében szaloda tulajdonos. Amikor a nagy orosz összeomlás végbement, betévedt hozzánk egy ütött kopott ember. Hadi-fogoly. Amikor megláttam, éreztem, hogy a sorsom ehhez az emberhez szövődött. Kerenszky kormánya már szabadságot adott a háború némán szenvedő hőseinek, a hadifoglyoknak. Nálunk maradt, az üzletet vezette. Vártuk a sorsfordulást szegényen, megkopottan, de azért végtelen nagy boldogságban. Gyermeke is született — itt elakad a zokszó és sóhajok jajdulnak fel kebléből, — odahaza van a mamánál.

— Így élünk hét évig. Tavaly azután elfogta az uramat a honvágy. Nem tartottam vissza, hadd menjen, hívta agg édesanyja. A napok szomoruan multak, egyik a másik után. De az én uram elfelejtett. Nem bírtam tovább és most rengeteg szenvedés és veszedelem után utána jöttem. Azt tudtam, hogy itt lakott az anyja, kerestem.

— A Kovács ur Bukarestbe utazott munka után, az anyja . . . a szegény már örök pihenőt tart . . . meghalt. És ezt délután hallottam és azóta a szívem ideköt ehhez az utcához, a lelkem le van láncolva ahhoz a lépcsőhöz, amelyet ő lépett át. De megyek Bukarestbe, meg kell hogy találjam, mert a gyermekünk várja az apát.

— Vezessenek az állomásra — szól parancsoló hangon. Sassu barátom kételkedő ember, de a lengyel utlevél megmagyaráz mindent.

Lekísértük az állomásra. Sok utasa lesz a reggeli vonatoknak. Mind boldogabb mint Sumarszka Mária. Elbucszunk. Sassu gyanus szemmel nézte az embereket, hátha horogra akad valami. Hazafelé baktattam.

Sok szerencsét Te könnyező mártír!

Grósz Dezső.

Határok nélkül

van még mindig Temes megye

Temesvár, december 7.

Az ország valamennyi megyéje be rendezkedik már az új területi beosztás alapján a január hto elsejével érvénybe lépő közigazgatásra, egyedül Temes-Torontál megye az, amelyről még mindig nem lehet tudni, mekkora területe lesz, hol szabják meg határait és milyen községeket fognak esetleg még kiharítani a régi Temes megye testéből. A vezető hatóságok az érvek egész sorozatát vonulták fel, hogy Temes-Torontál megye területileg és közigazgatásilag megcsonkítást ne szenvedjen és ennek a komoly intervencióknak tulajdonítható, hogy eddig is nem vagdostak még el nagyobb területrészt más megyék javára.

Temes megye eme speciális helyzete onnan származik, mert még mindig nyílt kérdés, vajjon a szomszédos Krassó-Szörénymegyéből tulajdonképpen hány megyét csinálnak. Ha győz az az álláspont, hogy Krassóból három új megyét állítanak össze, ami egyébként nem valószínű, úgy az a veszély fenyeget, hogy Temes megye keleti részéből több községet elvesznek és pedig a buziási és dettai járásból. Amennyiben azonban Krassót nem osztják több részre, érvényesülhet az a kívánság, hogy az amugy is túlnagy kiterjedésű megyéből Oravicát és környékét Temes megyéhez csatolják. A különböző érdeklődésekből eredő megnyilatkozásokat végre mégis el kell a kormánynak intézni, már azért is, mert ha jönnek a közéleti választások, a megyék területi beosztásának már véglegesnek kell lenni.

Ennek kívánja döntő lépését megadni Bratianu miniszterelnök, aki a földmívelésügyi minisztert bizta meg, hogy Temes, Krassó- és Arad megyék prefektusaival és képviselőivel együttes értekezleten beszéljék meg a helyzetet és ennek eredményeképpen a miniszterelnök elé végleges pozíciókat terjesszenek a hátság két szomszédos megyéjének beosztása és területi elhelyezkedése szempontjából. Ez az értekezlet e hó tizedikén lesz a miniszterumban és azon résztvesz Oprea János prefektuson kívül Cosma Aurél dr. volt miniszter, mint a temesi érdekek behatós és súlyos szavú védője.

Véreskezű triumvirátus

garázdálkodása egy faluban

Pozsony, december 7.

Csekész községben három elvetemedett ember, Hájek István, Friedrich Mihály és Szaturni József éjnek idején bekopogtattak régi haragosukhoz, Horváth Mihály korcsmárhoz és bebozsátást kértek. Amikor a korcsmáros Mihály nevű fia az ajtót kinyitotta, Szaturni József revolveréből rálőtt és fején megsebesítette. A fiu apja, Horváth korcsmáros fellármázta a falu népét, a csendőroket is értesítette és megindult a hajsza a gazemberek kézrekerítésére. Mindhármukat Hájek lakásán találták meg, ahol a csendőrség és a gyilkosok között élénk tűzharc fejlődött ki. Végre sikerült őket elfogni és ártalmatlanná tenni. A falu lakossága meg akarta lincselni a három elvetemült embert. Az utóbbi időben több gyilkosság történt a környéken, valószínű, hogy ezek is a véreskezű triumvirátus lelkén száradnak. Bekísérték őket a pozsonyi ügyészségi fogházba. A fiatal Horváth állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— Megszűnnek a kerületi egészségügyi felügyelőségek. Bukarestből jelentik: Az egyes miniszteriumok költségvetésének összeállításánál a takarékosági elv jurott előtérbe. Így kénytelen a pénzügyminisztérium a szépen működő kerületi egészségügyi felügyelőségeket megszüntetni.

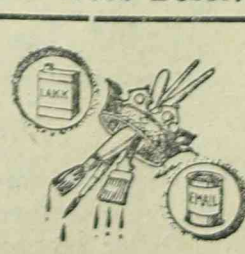
Antik vitrin

berakott szekretár, íróasztalok, asztalkák, Biedermayer, Empir garnitúrák olcsón részletre is Sternbergnél.

COROANA Parfümerie

Tulajdonos Ernst Sándor, Józsefváros, Uri-utca 16 (a pályaudvarnál). Telefon 105. Fesztékárak, háztartási cikkek nagyban és kicsinyben. Legolcsóbb, legjobb kozmetikai kaucsuk, kötszer és sebészeti cikkek nagy raktára. 344

Zsák

Zsineg

Kötél

Havas Dezső Gyár és fiók Timişoara Lugoj.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52. Kiadóhivatal: 2-52. Nyomda: 10. Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Modern közgazdasági aforizmák

Nem szeretnék sötétben találkozni magammal.

***

Ne hazudj, ha nincs rá szükséged. Mert 1. főleg az energiapazarlás, 2. az ember ne csak pénzt tartalékolja, de erkölcsi erejét is.

***

Amit el akarsz adni drágán, ne vásárolj meg olcsón, hanem szerezd meg ingyen.

***

Ha fáj a fejed, ne orvoshoz menj, hanem ügyvédhez. Biztosabb!

***

Tolvaj az, akit rajtacsipnek.

***

Ne félj a törvénykönyvtől. Végre azt is csak emberek csinálták.

***

A legszegényebb ország is el tud tartani legalább egy milliárdost. Engem.

***

Ha mindenáron tudni akarod, hogy mi az a tisztesség, nézd meg a lekszionban a T-betűnél.

***

És ha megnézed, mondd meg nekem. Hadd tudjam én is.

***

Imádság: legyen oly szerencsés, hogy irigyelnem kelljen a szerencsémnek, legyen annyi eszem, hogy félni kelljen magamtól, legyen annyi pénzem, hogy magamtól akarjak lopni.

***

Venni kellene Jókait. Hallom, van benne fantázia.

***

Légy jó. Adj a szegénynek. (Havi husz százalékra).

***

Ne dobd el a használt morálot. Vannak nálad is (erkölcsileg) szegényebbek, akik még mindig hasznát vehetik.

***

Nincs butább, mint a mai pedagógia. — Arra megtanítják a gyerekeket, hogy Napoleon felgyújtotta Moszkvát. De azt persze eltitkolják előlük, hogy előbb mennyire biztosította be.

A DÉLI HIRLAP LEGKÖZLEBBI SZÁMA a keddi ünnepre való tekintettel szerdán a rendes időben jelenik meg. Gyermekek- és keresztretjvényeink megfajtását ugyan csak szerdai lapszámunkban közöljük.

Boldogasszony fogantatása. A katolikus egyház holnap, kedden, üli meg Boldogasszony fogantatásának ünnepét, amely alkalomból nagymisék és szentbeszédnek lesznek valamennyi templomban.

Irodák, vállalatok legolcsóbb bevásárlási forrása Kálmán papíráruházában, Hunyadi-utca.

Öngyilkos lett egy gyárigazgató

mert a bártáncosnő nem akart a felesége lenni.

Arad, december 7.

Schuszter Ádám alig volt 23 éves, de már igazgatója volt az aradi pezsgőgyárnak. Egy év előtt meg nősült, de más nőnek udvarolt, ami miatt válófélben is volt feleségétől. Legutóbb megismerkedett a taverna egyik táncosnójával, akibe beleszeretett és el akarta venni feleségül. A lány azonban erről hallani sem akart. Ez valamint az a körülmény,

hogy rengeteget költött és adósságokat csinált, annyira elkészerítette, hogy tegnap este hét órakor a Dácia szálló egyik szobájában főbelötte magát. Az öngyilkosságot egy félóra múlva vették észre, de Schuszter ekkor már halott volt. Az eset nagy feltűnést keltett Aradon, ahol a fiatalembert költelekezésej révén mindenki ismerte.

Az igazságügyi rendeletgyártás

ellen foglaltak állást a bánági ügyvédek

Temesvár, december 7.

A temesvári ügyvédi kamara tegnap Dobrin György dr. lugosi kamarai dékán elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a temesváriakon kívül a lugosi és aradi ügyvédek is nagy számban vettek részt. Társelnökök Cigáreanu Liviusz dr. temesvári és Marșeu Jusztin dr. aradi dékán voltak, a jegyzőkönyvet Körner József dr. vezette.

A legfontosabb tárgy volt a délutáni bírósági tárgyalások ügyében való állásfoglalás. Gofsorean Kornél, Anuica Aurél, Mateiu Simon és Crismariu Oktavián hozzászólásai után a kamara egyhangulag kimondta, hogy tiltakozik a délutáni tárgyalások ellen és tiltakozását memorandumban juttatja az igazságügyminiszter tudomására.

Crismariu Oktavián dr. ezután rámutatott arra a lehetetlen

helyzetre, hogy a csatolt területeken többszörösen kell bélyegilletéket leróni és takszákot fizetni, míg az ökirályságban a takszarendszer egyáltalán nem létezik. Bélyegilletéket pedig a per folyamán csak egyszer fizetnek. A közgyűlés kimondta, hogy a takszából Temesvárott eddig befolyt négy millió lejt nem bocsátják az igazságügyminiszter rendelkezésére, hanem könyvtárat létesítenek. A takszák fizetését egyebekben már megszüntették, a jogtalan bélyegilletékek ellen pedig tiltakoznak.

Kimondották azután, hogy a temesvári tábla harmadik polgári tanácsának visszaállítása ügyében sürgősen közbenjárjanak. Végül elhatározták, hogy a peres eljárás gyorsításáról szóló törvény hatályon kívül helyezését kéri, mert a csatolt területek perrendje sokkal modernebb. A közgyűlést társaság követte.

— Lemondott a német kormány. Berlinből jelentik: A német kormány tegnap benyújtotta lemondását, melyet a köztársasági elnök elfogadott, de újra Luthert bízta meg a kormányalakítással. A lemondás a locarno szerződés aláírása miatt történt.

• Férfi-íngék, fehérneműek, kalapok, nyakendő-ujdonságok, angol-raglások legolcsóbb beszerzési forrása Papp Gábor, Str. Mercy 6.

— Salamoni ítélet. A józsefvárosi Csillag utca sarkán levő villamosmegálló körül valószínű harc fejlődött ki. Végre a városi hatóság találta meg a salamoni ítélet mikéntjét, amikor úgy döntött, hogy a Preyer-utca és Csillag-utca sarkán feltételes megállóhelyet engedélyez.

• „Ha egészségét meg akarja őrizni, leghelyesebben cselekszik, ha száját FARMODONI fogkrémmel és szájjal ápolja, miáltal megakadályozza a fertőző bacillusoknak a szervezetbe való jutását.”

— A temesvári zeneiskola új tanára. Oprea János prefektus Mihail Emilt a temesvári zeneiskola zongoratanárának nevezte ki. Mihail kitűnő zenész hírében áll, tanulmányait Bukarestben és Berlinben végezte, utóbbi helyen már mint tanár működött. Legutóbb Jassyban volt állásban.

• Ping-Pong, Mah-Yong, szenzációsan olcsó áron Kálmán papíráruházában, Hunyadi-utca.

— Nem kell már takszákot fizetni. A temesvári királyi táblához szombaton az igazságügyminisztériumtól rendelet érkezett, amely szerint a bíróságoknál bevezetett és készpénzben fizetendő ugynevezett takszák szedését harályn kívül helyezte.

— Öngyilkos boksáni társbíró. Oravicáról jelentik, hogy Oraviceanu János járásbíró főbelötte magát és azonnal meghalt. Tetének oka ismeretlen.

— Halálozás. Jakabfy Vilmos temesvári pénzszekrénygyáros szombaton este hirtelen meghalt. E hunyát özvegyén kívül két fia gyászolja. Temetése ma ment végbe az erzsébetvárosi Batthány-utca 3. szám alatti gyászszobából.

• A Lloyd Taverna az eliteközönség találkozóhelye.

— A Temesvári Tornaegyesület tegnap délelőtt tartotta a piarista gimnázium rajztermében ötvenedik jubiláris közgyűlését, amelyen Gerđáncovics Sándor nyugalmazott táblabíró elnökölt, további munkára és sportolásra buzdítva az egyesület tagjait. A megnyitó után az egyes szakosztályok jelentésére került a sor, majd a társportegyletek tolmácsolták jókívánságaikat a jubiláló egyesületnek.

• Sir a kislány, mikor verik, de meg is érdemli a verést, ha nem Fa Mihály Telekház-téri, vagy Mária melletti üzleteiben nem vásárol husárut.

— Oriási hideg Svájcban. Zürichből táviratozzák, hogy a Jura-hegységben tegnap negyvennégy fok Celsius hideg volt, amire évtizedek óta nem volt példa. Időjósok szerint a hideg egész Európában még emelkedni fog.

A PRÁGAI PARLAMENT ÖSSZETÉTELE. Prágából jelentik: A megválasztott új prágai parlamentben 62 fődmives, 44 párttitkár, 42 hivatalnok, 39 újságíró, 23 tanár és iskolaigazgató, 19 iparos, 18 ügyvéd, 16 munkás, 12 lelkész (közöttük egy evangélikus), 9 tanító, 2-2 nagyiparos, kereskedő és orvos, 1 magánzó és 10 nő foglal helyet.

• A Patria kabaréban ma az új tagok által nyújtott műsor bizonyára szintén télt házat vonz. Az új tánc- és énekszámok, kitűnő bohózat és utána vidám hangulatu bar-tabarin elsőrendű vonzóerővel hatnak.

— JÓNAPOT KIVANOK, kedves olvasó. Ugye te is csodálkozol? Azt mondod, nem tudnád, hogy miért a sok csodálnivaló közül? Most egy egészen speciális csodálnivaló kínálkozott. Olyan, amire azt szokták mondani, hogy inyencafal. Ezeket főleg azokban a lapokban lehet találni, melyek ném dicsekedhetnek valami nagy nyilvánossággal. Így tudtuk meg mi is egyik temesvári román pártlapból, hogy a Déli Hirlap a kormány lapja. Pardon „a kormány kisebbségi lapja. És nem érti meg azt sem, hogy miért hívják „Déli Hirlapnak. Ennek magyarázatát abban találjuk, hogy későnkelő laptársunk a delet bizonyára átalussza. — Hogy a kormánnyal hoz kapcsolatba, ennek oka ebédutáni álomszuszék kis cikkéből derül ki. Fáj neki, hogy a kormánnyon kívül az ellenzék politikáját is merjük kritizálni. Hiába, vannak emberek, akiknek a gondolkozása csak pórázon vezetve tud és mer működni. Ezek azután igen természetesen nem tudják elképzelni, hogy lehet lapot mindenféle párttal függetlenül is szerkeszteni és akedhatnak, akik a saját véleményüket is megmondják és nemcsak másokét ismétlik szajkómódjára. Vagy nincs saját véleményük?!

Nem kell ügyvédi képviselet a semmitőszák előtt polgári ügyekben. A legfelsőbb semmitőszék Marșeu igazságügyminiszter elnöklete mellett teljes ülést tartott, amelyen letárgyalták a semmitőszék átszervezéséről szóló javaslatot. Buzdugan, a semmitőszék főelőnöke ismertette az új módosításokat, amelyek az összes elfogadott az újítások legnagyobb része a belső ügykezelésre vonatkozik, lényeges újítást csak az képez, hogy ezentul a polgári ügyekben nem kell a feleknek megjelenniük, vagy magukat képviseltetniük, elég ha egy emlékiratot nyújtanak be, amelyben a felebbezés indokait részletesen kifejtik.

• Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár a Bánát legnagyobb vásártérjében a Whitehouseban ezeltől Délvidéki.

• Hirdetmény. A városi gázgyár egyik gépének kijavitása sürgősen vált. Ennek folytán 1925. évi december hó 7-től kb. 12 napon át a gázgyár kiszolgálása naponként 7-20 óráig fog eszközöltetni. A városi tanács főlösztítja a fogyasztó közönséget, hogy ezen 12 nap alatt a gázfogyasztást a minimumra redukálja.

— VILLAMOS KISIKLÁS HÉT HALOTTAL. A sziléziai villamosvasut Freistadt-Oderberg szakaszán borzalmas szerencsétlenség történt. A motor-kocsi, eddig ismeretlen okokból, kisiklott és maga alá temette a személykocsit. Avonatvezető, a kalauz és öt utas azonnal meghaltak. A kisiklás oly nagymérvű volt, hogy a pályatest mentén elhelyezett két villanyoszlopot kidöntötte. A szerencsétlenség helyén a pályának erős hajlása van, úgyhogy a kocsi a négy méter mély árokba zuhant.

• Bánáti Almanach. December 10 én hagyja el a sajtót Popoviciu Kornél, állambiztonsági rendőrkapitány és Duru Constantin szerkesztésében a Bánáti Almanach. A könyv felöleli az összes bánági gazdasági, ipari és pénzügyi vállalkozásokat és régen érzett hiányt van hivatva pótolni. Ára háromszázötven lei, megrendelhető a szerzőknél.

Ioan Minnich autófelszerelési szaküzletében található minden dimenzióju köpeny és tömlő. Belváros, Dom-tér és Hunyadi-utca sarok.

DRACHSLER SZÉP KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK OLCSÓ TIMIȘOARA HUNYADI UTCA 3. ÉKSZERÉSZ

Színház

Heti műsor:

Hétfő: Masa pénzt keres.
Kedd: Masa pénzt keres.

Masa pénzt keres. Verneuil Louis a verbeli színpadi író felkészültségével, könnyű francia szellemességgel és nagy adag romantikus lírával lepi meg a közönséget új darabjában, amely nem akar filozófiai elmélyedést nyújtani, hanem megelégszik, ha megkacagtatja és gyenge ellágyulásra bírja a nézőt. A Bohémek alakjai elevenednek meg ennek a pompás francia írónak tolla alatt, aki korszerű keretbe foglalta a romantikus mesét. A vasárnap esti bemutató alkalmat adott F. Sugár Terinek, a darab egyetlen női szereplőjének, hogy csillogó művészetét és gazdag egyéni izlését teljes fényében ragyogtassa. Individuális tehetsége mindig újabb és újabb alakban nyer érvényesülést. Partner M és Z á r o s Béla volt, aki a fiatal Jean szerepében öntudatos, átgondolt, szívből jövő alakítást nyújtott. Kassay, Szabadkay és a vigjáték többi szereplői is művészi alapozottsággal állták meg helyüket. A telt ház sokat tapsolt.

Gróf Karácsonyi fele

élő ponty

kapható állandóan

Lutwák és Eckstein
halkereskedésében

208 Gyárvaros, Galamb-u. 23

Képektervezés gyári aron

Reklám képektervezés

Belváros, Löffler-palota. Kiszposta.
Telefon: 16-86. 311

Korcsolyák,

őrkéző- és öntöttvaskályhák,
valamint konyhaberendezések
nagy választékban

Scherter Ottó

vaskereskedésében, Temesvár

a legjobb arcápoló szer.
Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszer-tárában

Timisoara-Fabrica, Fő-utca 33-35

Kiadó

több, modern, zárható és fűthető

autógarage

luxus-autók részére a Belvárosban Bővebbet: Telefon 9-64 alatt

331

Express-kávé

a legjobb a világon. Már kapható Temesvároitt is a „PALACE” kávéházban és WENDT kávéházban

Köszén szalonszén kokszt

Vas és Társa
Telefon 13-01. 365

Ne mulassza el

a karácsonyi ajándék, és ékszer-szükségletét a **Juvelie ékszerüzletben** beszerezni, ahol a legolcsóbban és legjobban lehet vásárolni.

Órákért 3 évi jótállás. 45

Juvelie, Timisoara I. Str. Mercy 3, kapu alatt

Célszerű ajándékok!

Félperzsák	Lei 450 — 600
Opposonok	Lei 860 — 2.400
Vadmacskák	Lei 435 — 855
Sealek	Lei 235 — 855

Szenzáció! Hosszuszőrű Malta-prémek gallér és kézelőknek elegendő, barna és szürke Lei 800. Prémcsikok minden színben kicsinyben és nagyban. Saját gyártmány.

Detailveőink részére elsőrendű szűcs-mestereket ajánlunk. Előzékeny, szakavatott és türelmes kiszolgálás. Vételkényszer nincsen.

Groszmann Sándor
cég szőrmeáru-osztálya.
Gyárvarosi fő-tér. Telef. 226;

la aprított tűzifa
la porosz szén
Telefon 41 **CSASZNÁK**

Jól a legjobb alkalom a karácsonyi bevásárlások eszközlésére!

Több oldalról hozzám érkezett kívánságra elhatároztam, hogy engros-harisnyaüzletemben detail elárusítást is létesítek engros árak mellett

Női harisnyák minden színben és minőségben. Patent gyermekharisnyák, férfizoknik, keztük és kötöttáru

óriási választékban

Vásárlási kényszer nélkül mindenki meggyőződhetik rendkívüli olcsó árainról.

F. si R. SCHWARZ harisnyaáruháza
Belváros, Grisselini utca (Stock in Eisen) 356

„GAMBRINU” étterem, söröző és bodega
Hunyadi-ut 6 (volt Délvidékivel szemben) e hó 5-én

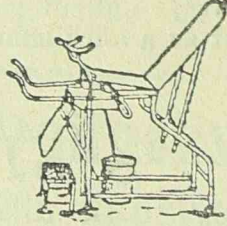
megnyilt

Aki jól akar inni-enni,
Annak a Gambrinusba kell menni.

Angolrendszerű pénzszekrények és regiszterkasszák

olcsó áron kaphatók **H. WEIN-TRAUB, Bucuresti, Strada Bărătiu 35. Telefon 57-15.** Árjegyzék díjmentesen. 340

Orvosok számára nagy fizetési engedmények.

Műtőasztalok, műtőszekrények, mosdók, irrigátorok, orvosi felszerelések, mind autogén előállításban kaphatók **GOLDSTEIN JANCU Bucuresti, Strada Carol 44. 314**

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Liliomtej-krémet, liliomszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag Kulka Emil városi gyógyszer-tárában, a Fekete Sas-hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Irimias mester

Scudier-tér és Preyer-utca sarok

Mérték utáni rendelést 3 nap alatt esz-közül

Mindennemű tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben
Schaar és Hámorj cégnél
Telefon 9-64.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vestag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Ocska gépöntést és kommerzöntést vagon-tét. Iktven vásárolunk. Friedrich Testvérek vasöntőde, Timisoara. 324

Magánjáró öntvényeket nyersen és megmunkálva szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara. 324

Mélyen leszállított árak mellett, a legszébb karácsonyi ajándékot csak **ANTALÓCZY-nál** szerezheti be. Szent György-tér, Püspöki palota.

Elektromosan hegeszt minden géprészt Friedrich Testvérek elektromos hegesztőosztálya.

Kültisztviselő bármilyen bizalmi állást elfogad. Szíves megkereséseket „Törekvő” jellegre a kiadóba kér.

Lakás szoba-konyha butorral együtt átadó. Cím a kiadóban.

Szépén **butorozott utcai szoba, fürdőszoba,** esetleg konyha használattal is december 15-től kiadó. Villamos megállóhoz közel. Cím a kiadóhivatalban.

Lakások márciusra 1 és 2 szobás mellékhelyiségekkel költségtérítéssel, de lépés nélkül a Gyárvaros központjában **béreladók.** Ajánlatok a felajánlott bér és családi körülmények megjelölésével „319” jellege alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

FiataleMBER, 19 éves, vizsgázott solfőr, 5. gimn. végzett, öt nyelvet beszél, van irodalmi és kereskedői praxisa, bármilyen alkalmazást keres. Cím: Máthész Károly Oravtfa.

Átadó egy 6 szobás lakás, mellékhelyiségekkel. Rekvirálástól mentes. Cím a kiadóban.

ZIPSER OLGA

Str. Alba Julia. A legfinomabb harisnya- és keztükáruk lerakata. L'non, vászon, batist, női és férfi zsebkendők, legfinomabb gyermekharisnyák. 346

DURA BATERIE

Halló! Halló! Halló!
Legjobb Legszebb Legolcsóbb

férfi-, női- és gyermek-cipőket

készít mérték után. Raktáron csak saját készítményű cipőket tart nagy választékban. Javítá-ukat soron kívül eszközöl. Nem kerül pénzbe a raktár megtekintése.

Ferdinand Popoviciu cipész
Timisoara-Fabrica, Strada 3 Crai No. 21.
(Három király-utca).

Mindenki meggyőződhetik

arról, hogy ékszerajándéktárgyakat csak a „Juvelie” ékszerüzletben lehet a legjobban és legolcsóbban beszerezni.

Pontos kiszolgálás. 45

Juvelie, Timisoara I., Str. Mercy 3, kapu alatt

NAGYTAKARITÁST elektromos **PORSZIVÓGÉPEKKEKEL, PARKEITASUROLÁST, BEERESZTÉST ES FENYESITÉST** elektromos **PARKEITA-GEPPEL** teljesít a **ROY LVACUUMCLEANER** [V., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca)]
Telefon 21-10 198

Tűzifa nagyban és kicsinyben olcsón kapható

Schmidt Bernát
fatelepen, Belváros, kadettiskolánál
Ugyanott helyi ügynök felvétetik.
Telefon: 20-20. 285

Figyelem!

A nagyerde ü közönség szives tudomá-ara hozzuk, hogy megerkeztek a wimpassingi hó- és sár-cipők.

Industria Linoleum

HAAS LIPÓT
Timisoara, Bulev. Regele Ferdinand

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

„Helicon” könyvnyomda nyomása, Timisoara.